

TALOUSARVIOALOITE 584/2009 vp**Määrärahan osoittaminen yleissitovien työehtosopimusten ruotsintamiseen*****Eduskunnalle***

Työehtosopimukset muodostavat tärkeän säätelyvälineen työoikeuden alalla ja vaikuttavat suoraan yksittäisen työntekijän oikeudelliseen asemaan. Työehtosopimusten yleissitovuutta koskevien työsopimuslain säännösten (työsopimuslain 2 luvun 7 §) myötä myös järjestäytymättömien työnantajien on noudatettava yleissitovan työehtosopimuksen määräyksiä työsuhteen ehdoista ja työoloista. Nämä yleissitovan työehtosopimuksen määräykset syrjäyttävät lain tahdonvaltaiset säännökset, minkä vuoksi yleissitovat työehtosopimukset ovat tältä osin suoraan lakiin verrattavissa. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistavan työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan tehtävänä on myös huolehtia siitä, että yleissitovaksi vahvistettu työehtosopimus on maksutta jokaisen saatavilla. Koska yleissitovat työehtosopimukset tulevat joiltakin osin lain tilalle ja koska perustuslain 79 §:n nojalla lait säädetään ja julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä, pidämme riittämättömänä, että lautakunta julkaisee yleissitovat työehtosopimukset ainoastaan sillä kielellä, jolla ne on laadittu. Lait säädetään ja julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä, ja tällöin lain sijaan sovellettavat määräykset on myös julkaistava molemmilla kielillä.

Ahvenanmaalla valtakunnan säännökset ovat voimassa työoikeuden alalla ja näin ollen myös yleissitovat työehtosopimukset. Koska maakunta on itsehallintolain nojalla ruotsinkielinen, pitää yleissitovat työehtosopimukset olla myös

ruotsin kielellä, jotta ne olisivat voimassa maakunnassa.

Yleissitovien työehtosopimusten kääntämisvaatimusta vahvistavat perustuslain kielellisiä oikeuksia koskevat säännökset samoin kuin kielilaisissa täsmennetyt kielelliset oikeudet ja kielilain asettama velvollisuus viranomaisille huolehtia oma-aloitteisesti, että yksityishenkilön kielelliset oikeudet turvataan. Suomen perustuslain 17 §:n säännöksen mukaan jokaisella on oikeus käyttää tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia sekä saada toimituskirjansa tällä kielellä. Julkisen vallan on huolehdittava maan suomen- ja ruotsinkielisen väestön sivistyksellisistä ja yhteiskunnallisista tarpeista samanlaisten perusteiden mukaan. Kielilain (423/2003) 23 §:n 1 momentti edellyttää puolestaan, että viranomaisten tulee oma-aloitteisesti huolehtia siitä, että yksityishenkilön kielelliset oikeudet toteutuvat käytännössä.

Tällä hetkellä noin 150 työehtosopimusta on todettu yleissitoviksi, joista kaikki on laadittu suomen kielellä. Näiden työehtosopimusten ruotsintamiseen tarvittaisiin 200 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 33.01.01 lisäyksenä 200 000 euroa yleissitovien työehtosopimusten ruotsintamiseen.

TAA 584/2009 vp — Elisabeth Naclér /r ym.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Elisabeth Naclér /r
Mikaela Nylander /r
Jacob Söderman /sd
Johannes Koskinen /sd
Kimmo Sasi /kok

Kimmo Kiljunen /sd
Annika Lapintie /vas
Håkan Nordman /r
Bjarne Kallis /kd